

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministre:

Spm. nr. S 58

1) Til forsvarsministeren af:

Thoft (SF):

»Hvorfor har forsvarsministeren meddelt fly fra USA og Vesttyskland tilladelse til at benytte Rønne lufthavn, når dette tidligere kun er sket i forbindelse med nødlandinger og andre helt ekstraordinære forhold?«

Anden næstformand (Mette Madsen):

Spørgsmålet vil blive besvaret af statsministeren på forsvarsministerens vegne.

Thoft (SF):

Den 31. januar 1984 landede det første udenlandske krigsfly siden krigen på Bornholm. Af en pressemeddelelse, som er udsendt af forsvaret, og som i sin helhed er gengivet i dagbladet Land og Folk den 8. februar 1984, fremgår det, at disse landinger sker i anledning af såkaldte havforskningsundersøgelser, og at »kompetente danske myndigheder« i den anledning har meddelt enkelte luftfartøjer tilhørende det vesttyske og det amerikanske luftvåben landingstilladelse i Rønne lufthavn.

Samme sted citeres major Brøns-Hansen, forsvarskommandoens pressetalsmand. Han siger:

»Jeg tror nok, man fremover vil se flere landinger af militære fly af udenlandsk nationalitet. Det er helt klart en lempelse af den tidligere praksis.«

Fungerende kontorchef i forsvarsministeriet Frede Nielsen har samme sted angivet, at disse undersøgelser vil vare februar ud.

Hvis regeringen ønsker at ændre sin hidtidige praksis vedrørende Bornholm, mener jeg, at folketinget bør inddrages. Derfor dette og mine andre spørgsmål i dag.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg gør opmærksom på, at tiden til at begrunde et spørgsmål er 1 minut.

Statsministeren (Poul Schlüter):

I den i spørgsmålet nævnte sag blev der ud fra en konkret vurdering givet tilladelse

til, at 1 fly fra USA og 1 fly fra Forbundsrepublikken Tyskland kan lande på Bornholm i forbindelse med NATOs igangværende havundersøgelser i Østersøen. Forud for flyenes deltagelse i undersøgelserne skulle besætningerne drøfte den rent praktiske udførelse af flyvningerne med personel fra radarstationen på Bornholm.

På samme måde blev der ud fra en konkret vurdering i september givet tilladelse til – jeg nævner det som et eksempel – at et svensk militærfly i forbindelse med den svenske Forsvarshøgskolans besøg i Danmark landede i Rønne lufthavn.

Disse landinger af enkelte udenlandske militærfly ændrer selvsagt ikke på nogen måde den danske praksis på området.

Der foreligger ikke i øjeblikket anmodninger om yderligere landingstilladelser på Bornholm. Skulle der komme sådanne anmodninger i fremtiden, vil de blive behandlet på konkret grundlag ligesom hidtil.

Thoft (SF):

At der er tale om en klar ændring af dansk politik, fremgår af følgende to eksempler.

Den socialdemokratiske forsvarsminister Søgaard forhindrede i 1982 et amerikansk militærorkester i at trutte ved et dyrskue på Bornholm. I den anledning sagde forsvarsministeren til Information den 20. april 1982, at anbefalingen om ikke at tage til Bornholm lå i naturlig forlængelse af de begrænsninger, som vi har pålagt os selv op gennem årene.

Jeg kan også oplyse, at i 1961 skete der noteudveksling mellem Danmark og Sovjetunionen i anledning af en syg orlogsgasts overførsel til et bornholmsk sygehus.

Det er altså således, at man har taget disse ting omkring Bornholm meget seriøst, og der er forskel på et militærorkester og et spionfly af typen P-3 Orion, som vi kommer frem til i et senere spørgsmål.

Albrechtsen (VS):

Jeg vil spørge statsministeren, om det er korrekt, når der i Land og Folk tirsdag den 14. februar 1984 i denne sag er et citat af kommandørkaptajn O. Bretting, der er chef for Bornholms marinedistrikt, hvori kommandørkaptajnen udtaler, at landingen af disse fly på Bornholm forleden intet havde at